

Verleden jaar zijn niet minder dan drie goudvischjes door een *Hydrophilus* in mijn aquarium opgegeten. Ook voedde de tor zich met regenwormen en eiwit.

Een kennis deelde me onlangs mee, dat de eieren van de watersalamander veel te lijden hadden van de kever.

Hiertegenover staat de verklaring van een ander, dat door hem jaren achtereen *Hydrophilus* in het aquarium gehouden werd en dat het dier zich steeds gevoed heeft met planten.

Zou het gebruik van niet plantaardig voedsel soms in verband kunnen staan met het eierleggen? Denk bijvoorbeeld eens aan de kanarievogels, die in de broeitijd eivoeder in vrij groote hoeveelheid tot zich nemen.

Of hebben we hier misschien te doen met een individueele eigenschap?

Ten slotte zal ik nog even overschrijven wat Dr. E. Zernecke in zijn *Leitfaden für Aquarien- und Terrarienfreunde* (Verlag von Gustav Schmidt, Berlin 1897) omtrent de pikzwarte zegt: Die Käfer fressen auch Pflanzenreste; Algen, vor allen aber Fischlaich und sind deshalb der Fischzucht sehr verderblich. Trotzdem sie als gute Algentilger gelten, dürfen sie mit Fischen in einem Aquarium nicht vereinigt werden, in dem engen Raum fällt es auch ihnen nicht schwer, diese zu überraschen und anzufressen.

Amsterdam.

J. POSTMA.

Pirola rotundifolia.

In den nazomer van 1896, meen ik, stond in een der afleveringen van uw blad iets omtrent *Pirola rotundifolia*. Juist had ik, even voor dat ik uw artikel las, eenige exemplaren gevonden en gedetermineerd. Ik had ze bij mij in den grond gezet tusschen de struikrozen, sommige met bloempjes en al. Die bloempjes schijnen veel weerstandsvermogen te bezitten, daar ze nog weken achtereen haar frischheid behouden hebben. Toen las ik uw artikel daarin, dat het zeer moeilijk was, ze weer in bloei te krijgen. Ik heb ze tegen den winter gelijk met de rozen gedekt met bladeren en in den zomer van '97 mocht ik het genoegen smaken aan drie der plantjes een bloempje te krijgen. Ik heb ze natuurlijk laten staan en zal nu eens zien hoe het dezen zomer afloopt, ofschoon ze dit jaar niet gedekt zijn geweest. Enfin, 't was nog al een makke winter.

's Gravenhage.

J. T. EPERING.

Nog een groeiplaats van de Kievitsbloem.

Daar ik in uw boek gelezen heb, dat de Kievitsbloem slechts op twee plaatsen groeit, kan ik u mededeelen, dat ik ze ook te Zwijndrecht in een griend gevonden heb. Ik schrijf u dit, omdat u in uw boek ieder verzoekt, die iets over planten weet, u dat mee te deelen. Behalve gespikkelde vindt men ook wel eens geheel witte.

Rotterdam.

LINA HÖVIG.

Het schoonhouden van 't aquarium.

Het gebeurt soms, dat langzamerhand in een aquarium op de oppervlakte van het water stof of aanslag komt. De volgende manier is zeer geschikt om dit te verwijderen. Men neemt eene flesch, b.v. eene smalle stopflesch, die juist zoo hoog is, dat zij, wanneer men haar in het water plaatst, juist met den rand even onder de oppervlakte van het water komt. Wanneer men nu het water uit de flesch hevelt, dan loopt het bovenste laagje water in de flesch, en wordt deze met het stof of aanslag gevuld. Is er kroos in het aquarium, doe dan gaas over de flesch.

Er werd eens gevraagd, of er instrumentjes bestonden om algen van het glas te krijgen: het gaat vrij goed, wanneer men aan de punt van een stokje een zeemleerlampe bindt, en daarmee langs het glas wrijft.

Delft.

J. H. TUTEIN NOLTHENIUS.

De roos van Jericho.

In het *Rotterdamsch Nieuwsblad* van 5 dezer lees ik in het 2e blad onder rubriek „Gemengd Nieuws“:

„De roos van Jericho, die vroeger alleen door vrome pelgrims uit het Heilige Land werd meegebracht en de eigenaardigheid heeft, als men ze op een flesch met water zet, dat ze opnieuw gaat bloeien en zich ook ontsluit, indien

ze in een schotel met water wordt gelegd, wordt ook in ons land gekweekt, o. a. te Lunteren. Een rijkstuinbouwleerling heeft dit voorjaar er proeven mee genomen.”

N.B. Ik zal de proef eens nemen of het lukt, haar aan het bloeien te brengen door haar op een flesch water te zetten. Hierover deel ik u dan nog eens wat mee, als het me gelukt en u er van gediend zijt.

Rotterdam, 5 Mei 1898.

S. J. VAN AKKEREN

Zaden van in 't wild groeiende planten.

In onze vorige aflevering gaven we onder de adressen voor 't verkrijgen van zaden ook op: v. d. Berg, te Middelburg. Dat was een vergissing. Niet Van den Berg, maar de heer M. Buijsman, Hortus Plantarum Diaphoricarum, te Middelburg, levert zaden van alle mogelijke planten ter wereld.

Zeldzame kevers in Zuid-Holland.

De heer A. J. Zollner, te Rotterdam, meldt ons, dat hij in 't bezit is van een poppenroover (*Calosoma sycophanta*), in 1896 aldaar gevangen, terwijl de heer Dulfer, te Numansdorp, ons de beschrijving van een boktor zendt, die niet anders kan wezen dan de weverbok (*Lamia textor*). Dat zijn mooie vangsten.

Een zeer zeldzame plant.

In mijn tuin vond ik een plant die bij het determineeren bleek te zijn de *Althaea hirsuta*. Heukels geeft daarvoor aan: slechts eenmaal gevonden.

Daar ik niet zeker was of ik wel goed gedetermineerd had, was mijn plan u de plant toe te zenden, als er zaad aan was. Kinderen hebben de plant echter vernietigd en weggegooid. Na lang zoeken vond ik iets er van terug, dat ik zoo vrij was u heden toe te zenden. Misschien kan u nog wel vinden, welke plant het is. Op de plek waar de plant gegroeid heeft, was vroeger een kippenhok. Waarschijnlijk dat het zaad tusschen het kippenvoer heeft gezeten.

Nijverdal.

P. J. LEMPERSZ.

Uw determinatie was volkomen juist. Jammer, dat die kinderen weer zoo huis gehouden hebben.

T.

Adders op de Veluwe.

Naar aanleiding van uwe correspondentie aangaande het voorkomen van de adder bij Apeldoorn kan ik u mededeelen dat ik zelf twee adders gevangen heb, de eerste ± 12 jaar geleden in het Speulder Bosch bij Drie, de andere in den zomer van van 1896 op de Grintweg van Esse naar den Dassenberg vlak voor het hek. Beide waren wijfjes; de eerste hebben wij naar Artis gezonden, de laatste is nog in mijn bezit. Verder zijn hier twee exemplaren van *Coronella laevis* in mijn bezit geraakt, het eerste in '83 of '84 was afkomstig uit het Soerensche Bosch, het andere ook uit het Speulder Bosch. De ringslang komt hier meer voor, echter heb ik ze veel minder aangetroffen dan vroeger.

G. ROMIJN

Haantje en Hennetje.

In afl. 9, jaarg. 1897, bladz. 206 en afl. 10, bladz. 231, lees ik iets over „Haantje en Hennetje.”

Mag ik u even 't volgende mededeelen.

Onder den naam „Kippen en Haantje” is in Vollenhove bekend de Holwortelige Helmbloem (*Corydalis Cava*). De witte zijn de kipjes, de roode en paarse de haantjes.

Heukels zegt „zeldzaam,” maar daar komen ze, op 't landgoed van baron van Oldruitenborgh, in de nabijheid der ruïne van Toutenburg, veelvuldig voor.

Haarlem.

G. TEN NAPEL.

Een en ander over „het Terrarium”.

Getrouw aan mijn belofte gedaan in de tiende aflevering AP: der *Levende Natuur*, wil ik gaarne door onderstaande regels het resultaat der overwinteringsproef van de bewoners van

het terrarium aan de getrouwe lezers van dit blad mededeelen.

Ik plaatste dan het terrarium half November in een vertrek, waar niet gestookt werd, en na de eerste vorst waren de dieren waarlijk allen onzichtbaar, maar och! nauw had de vorst, na eenige dagen zijn koude te hebben laten gevoelen, plaats gemaakt voor minder koude dagen, of daar waren ze weer, springende en etende als of het lente was.

December of wintermaand ging voorbij, een korte vorst in het laatst van die maand bracht bij afwisseling een imitatie winterslaap, zoo iets waar de geheele bevolking aan deelnam.

Na December was het zelden kouder dan 40° in het terrarium.

Ik had dan ook waarlijk geen zachtere winter kunnen treffen en 't behoeft geen betoog, dat de natuur mij ditmaal in deze liefhebberij parten speelde.

Het gevolg is dan ook niet uitgebleven; alle hagedissen (zegge negen) zijn voor en na gestorven; iets wat mij echter volstrekt niet verwonderde, want men moet niet vergeten, dat de eetlust bij deze dieren reeds sinds November geweest was. Niet eten en toch nagenoeg de-zelfde bewegingen verrichten als anders, dat is iets, dat geen stand kan houden.

Anders is het met de kikvorschen (ook boom-vorsch) en padden gegaan. Zij toch hebben niettegenstaande het zachte weder, zoowaar een winterslaap gehouden. Van hen is dan ook geen enkele gestorven en alle verkeerden thans weer in uitstekende conditie.

Laat ik echter heel kort zijn en niet vervallen in een opsomming van de meer of mindere levenslustigheid der verschillende diersoorten, doch U die mijne collectie reptielen reeds kent uit mijn beschrijving daarvan in aflevering No. 10 anno p. slechts melden dat van alle soorten buiten de Hagedissen niet één exemplaar gestorven is, of volgens mijn meening voorreest zal sterven, althans niet tengevolge van de winterslaap.

Uit het feit dat waar alle andere dieren zijn blijven leven alléén de hagedissen gestorven zijn, meen ik dus veilig te mogen afleiden dat deze laatste zich niet al te best in een terrarium kunnen acclimatiseeren, hoewel volstrekt niet buitengesloten blijft, dat bij een strengere winter, ook het resultaat der winterslaap bij de hagedissen gunstiger geweest ware. Ik neem zelfs gaarne aan, dat zij die in het bezit zijn van een tuin of plaats, en het terrarium daar gezet hebben, op een bevredigend succes met betrekking tot de winterslaap kunnen wijzen.

Thans is mijn terrarium weer in zomergewaad, en zijn de dieren weer geheel op dreef en nog in zoo'n goede staat dat ik er niet aan denk om zelfs de gewone soorten als vorschen, salamanders, enz. door andere in de natuur levende te vervangen. Ik geloof hiermede mijn belofte te zijn nagekomen en wensch alle Terrariumbezitters veel plezier met hun plekje natuur toe.

H. SCHULTSZ.

Kamperfoelie met eikbladeren.

Daisy B. te V. Uw kamperfoelieblaren lijken inderdaad bijzonder veel op eikbladeren, de eik heeft er echter geen schuld aan. Het kamperfoelieblad vertoont die insnijdingen nog al dikwijls; vooral aan loten, die langs de grond voortgroeien. Er worden ook kamperfoelieachtige heesters in onze tuinen gekweekt, die aan de onderste takken ingesneden bladeren dragen en verder naar boven geheel gave. B.v. het bekende radijsboompje of sneeuwbes (*Symphoricarpos racemosus*), waaraan dikwijls zeer mooi het echte „geitevoetblad“ (een hoef met twee bijhoeven) kan worden waargenomen. zie Deel VI bl. 185' T.

Waarde Redactie.

Eindelijk heb ik op pag. 114 in den 1en jaargang der *Levende Natuur* de passage gevonden, die er toe heeft geleid, dat ik telkens in brieven te lezen krijg, dat *Circaea lutetiana* toch niet zoo zeldzaam is als de *Lev. Nat.* meent. Er staat *Cynanchum* en *Bupleurum rotundifolium* (van deze plant ontving ik dezer dagen van 2 versch. pl. 1 levend ex.) allerzeldzaamst zijn, doch dat voor *Circaea* de kansen niet zoo hopeloos zijn. Dus toch zeer zeldzaam, zegt de lezer, al heeft de schrijver 't zoo niet bedoeld.

H. HEUKELS.

W. te Middelburg. Als een vogeltje maar anderhalf jaar in gevangenschap leeft, dan zeg ik, dat hij vroeg gestorven is: Met hennepzaad moet u altijd uiterst voorzichtig en spaarzaam wezen. Maanzaad hindert niet. Deze winter brengt de vogels niet erg in 't nauw, vandaar dat ze van uw voederplank alleen de lekkernijen wegpikten. Uw manier om merels te vangen is uiterst listig, maar als ik u was, liet ik de dieren liever met rust.

T.

E. K. te N. Uw eerste plantje is wolkruid (*Filago minima*); 't waterplantje is een waterboterbloem (*Batrachium divaricatum*). *Knautia arvensis* bloeit ongeveer op dezelfde manier als *Jasione montana*. (Zie Hei en Dennen).

F. D. J. R. te Rotterdam. Uw tekening is terecht gekomen. De plant heet *Megasea crassifolia*.

J. de V. te S. Als u uw crocusjes nog wat hadt laten doorgroeien, zoudt u zelf de oplossing van 't raadsel wel gevonden hebben. Die witte driehoekige dingen op witte stelen zijn niet anders dan de vruchten van ons knolplantje. Ze springen later in drieën open en strooien dan hun bruinroode, vrij groote zaden uit, waaruit weer nieuwe crocusplantjes ontkiemen. Wij zijn zoo gewoon aan het koopen van crocusknolletjes, dat we aan de mogelijkheid van zaad bijna niet denken. Maar de bollenkweekers weten wel beter. Hoe zouden ze anders al de kleurverscheidenheden kunnen kweeken?

Bombyx potatoria.

Voor anatomisch onderzoek gevraagd een aantal spinsels met levende poppen er in.

DR. J. TH. OUDEMANS.

(Amsterdam)

van 19 Juli af Apeldoorn.

Vrijwillige aanbieding.

Argynnis Niobe L. Argynnis Aglaia L. Macroglossa fuciformis L.

P. TIMMER,

Dijkstraat, Wageningen.

Aangeboden.

(S. v. p. postzegel voor antwoord).

Een mikroskoop van G. Oberhaeuser en E. Hartnack te Parijs (microscope achromatique réduit), met stelschroef, verlichtingsloupe, abat-jour, praepareermesje en naalden, en gebruiksaanwijzing.

Oculair: 2, 3 en 4. } Vergrootingen: 50 tot 420 ×.
Objectief: 4 en 7. }

Goed onderhouden exemplaar, nieuw f 72.50 gekost hebbende, in mahoniehouten kistje.

Eenige boeken over het mikroskoop, door P. Harting, S. Dippel, H. Hager, Baker, M. Willkomm, Hannover en anderen.

Utrecht, Neude 21.

TIDDO FOLMER.

Een beperkt aantal gedroogde ex. van *Vicia pannonica*.

Amersfoort.

A. J. M. GARJEANNE.

Levende exemplaren van: *Anacamptis pyramidalis*, *Herminium monorchis*, *Botrychium Lunaria* in ruil voor eveneens levende: *Platanthera montana* (chlorantha), *Spiranthes*, *Malaxis* of andere min of meer zeldzame orchideeën, vooral Limburgsche.

P. J. N. BRUSSAARD,

Hooftskade 158, den Haag.

Aan vele inzenders.

Vele vragen en mededeelingen achten wij belangwekkend genoeg om ze op te nemen. Maar wij zitten verlegen met de plaatsruimte. De volgende jaargang moet noodzakelijk afleveringen van grooter omvang krijgen, een anderen raad weten wij er niet op.

RED.